

Exodus/uttåget ur Egypten

Är det viktigt om det verkligen skett
och har det någon betydelse för oss?

Översikt

- Israels historia i korthet
- Exodus innebörd och hur GT och NT ser tillbaka på det som hände då
- Vad har det för betydelse för Bibelns trovärdighet och för oss om det är sant eller ej?

Israels historia – Från Abraham till intåget i Kanaan

1 Mos 12:1

"Herren sade till Abram: "Gå ut från ditt land och din släkt och din fars hus och bege dig till det land som jag ska visa dig. Där ska jag göra dig till ett stort folk. Jag ska välsigna dig och göra ditt namn stort, och du ska bli en välsignelse. Jag ska välsigna dem som välsignar dig och förbanna den som förbannar dig. I dig ska jordens alla slakten bli välsignade."

Israels historia – Från Abraham till intåget i Kanaan

1 Mos 12:1

"Herren sade till Abram: "Gå ut från ditt land och din släkt och din fars hus och bege dig till det land som jag ska visa dig. Där ska jag göra dig till ett stort folk. Jag ska välsigna dig och göra ditt namn stort, och du ska bli en välsignelse. Jag ska välsigna dem som välsignar dig och förbanna den som förbannar dig. I dig ska jordens alla släkter bli välsignade."

Abraham till Josef

Abraham

Isak

Jakob/Israel

Josef

I Egypten – från välgång till slaveri

Josef upphöjd - faraos närmaste man

Josefs familj till Gosen - välgång

Ny farao - slaveri

Mose föds

Uttåg ur Egypten

400 år

Det står inte vilken farao som regerar

Uttåget i Egypten – Intåget i Kanaan

Uttåg

Genom Sävhavet/Röda havet

Vid berget Sinai/Förbundet

Intåg i Kanaan - Jeriko intas

40 år

Israel efter intåget i Kanaan

Domartiden

480 år

Israels första kungar
Saul/David/Salomo

960 f.Kr.

Templet byggs

930 f.Kr.

Israel delas

722 f.Kr.

Norra riket (Israel) faller

587 f.Kr.

Juda faller

Fångenskap i
Babylonien

539 f.Kr.

Återkomst till Israel

Skriftprofeter

När skedde uttåget från Egypten?

3-4 alternativ

- ❑ (Uttåget skedde på 1600-talet f.Kr.)
- ❑ Uttåget skedde på 1400-talet f.Kr.
1440 f.Kr. (960 + 480)
- ❑ Uttåget skedde på 1200-talet f.Kr.
- ❑ Inget uttåg – Texten om Exodus skrevs omkring 500-talet f.Kr. under/omkring fångenskapen i Babylonien

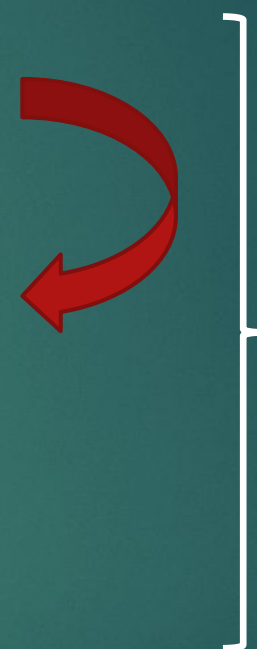

Jämförelse med
arkeologiska fynd –
i Egypten och i
Kanaan

När skedde uttåget från Egypten?

3-4 alternativ

- ❑ (Uttåget skedde på 1600-talet f.Kr.)
- ❑ Uttåget skedde på 1400-talet f.Kr.
- ❑ Uttåget skedde på 1200-talet f.Kr.

Bibeln beskriver
vad som hände

-
- ❑ Inget uttåg – Texten om Exodus skrevs omkring 500-talet f.Kr. under/omkring fångenskapen i Babylonien

Har det någon betydelse om
uttåget ur Egypten och intåget i
Kanaan skedde eller inte?

Har det någon betydelse för oss?

Genom GT och NT refereras gång på gång till uttåget och tiden i öknen

Nehemja 9:8

Du såg våra fäders nöd i Egypten och hörde deras rop vid Röda havet. Du gjorde tecken och under mot farao, mot alla hans tjänare och mot allt folket i hans land.

Genom GT och NT refereras gång på gång till uttåget och tiden i öknen

Nehemja 9:8

Du såg våra fäders nöd i Egypten och hörde deras rop vid Röda havet. Du gjorde tecken och under mot farao, mot alla hans tjänare och mot allt folket i hans land.

Ps 78:14

Han ledde dem med molnskyn om dagen och med eldsken hela natten. Han klöv klippor i öknen och lät dem dricka som ur väldiga hav.

Genom GT och NT refereras gång på gång till uttåget och tiden i öknen

Nehemja 9:8

Du såg våra fäders nöd i Egypten och hörde deras rop vid Röda havet. Du gjorde tecken och under mot farao, mot alla hans tjänare och mot allt folket i hans land.

Ps 78:14

Han ledde dem med molnskyn om dagen och med eldsken hela natten. Han klöv klippor i öknen och lät dem dricka som ur väldiga hav.

Hesekiel 20:10

Jag förde dem ut ur Egypten och lät dem komma in i öknen. Jag gav dem mina stadgar och kungjorde för dem mina föreskrifter.

Genom GT och NT refereras gång på gång till uttåget och tiden i öknen

Nehemja 9:8

Du såg våra fäders nöd i Egypten och hörde deras rop vid Röda havet. Du gjorde tecken och under mot farao, mot alla hans tjänare och mot allt folket i hans land.

Ps 78:14

Han ledde dem med molnskyn om dagen och med eldsken hela natten. Han klöv klippor i öknen och lät dem dricka som ur väldiga hav.

Hesekiel 20:10

Jag förde dem ut ur Egypten och lät dem komma in i öknen. Jag gav dem mina stadgar och kungjorde för dem mina föreskrifter.

Apg 7:36 (om Jesus)

Det var han som förde dem ut och gjorde under och tecken i Egypten och i Röda havet och i öknen under fyrtio år.

Vad hände vid uttåget/i öknen/intåget i Kanaan?

- Gud utväljer Israel som sitt folk
Grunden för Israel som nation
Gud leder och visar att han är med sitt folk
- Förbundet mellan Gud och Israels folk
Relationen mellan Gud och Israel

Israel – Guds egendomsfolk

5 Mos 7:6

Dig av alla folk på jordens yta har Herren din Gud utvalt att vara hans egendomsfolk.

5 Mos 14:2

för du är ett folk som är helgat åt Herren din Gud, och dig har Herren utvalt till att vara hans egendomsfolk bland alla folk på jorden.

Genom GT och NT refereras gång på gång till att Israel är ett utvalt folk

1 Kung 3:8

Din tjänare är här bland ditt folk som du har utvalt, ett folk så stort och talrikt att det inte kan räknas på grund av sin mängd.

Genom GT och NT refereras gång på gång till att Israel är ett utvalt folk

1 Kung 3:8

Din tjänare är här bland ditt folk som du har utvalt, ett folk så stort och talrikt att det inte kan räknas på grund av sin mängd.

Ps 135:4

Herren har utvalt Jakob åt sig, Israel till sin egendom.

Genom GT och NT refereras gång på gång till att Israel är ett utvalt folk

1 Kung 3:8

Din tjänare är här bland ditt folk som du har utvalt, ett folk så stort och talrikt att det inte kan räknas på grund av sin mängd.

Ps 135:4

Herren har utvalt Jakob åt sig, Israel till sin egendom.

Jesaja 41:8

Men du Israel, min tjänare,
du Jakob som jag utvalt,
du ättling till Abraham, min vän.

Genom GT och NT refereras gång på gång till att Israel är ett utvalt folk

1 Kung 3:8

Din tjänare är här bland ditt folk som du har utvalt, ett folk så stort och talrikt att det inte kan räknas på grund av sin mängd.

Ps 135:4

Herren har utvalt Jakob åt sig, Israel till sin egendom.

Jesja 41:8

Men du Israel, min tjänare, du Jakob som jag utvalt, du ättling till Abraham, min vän.

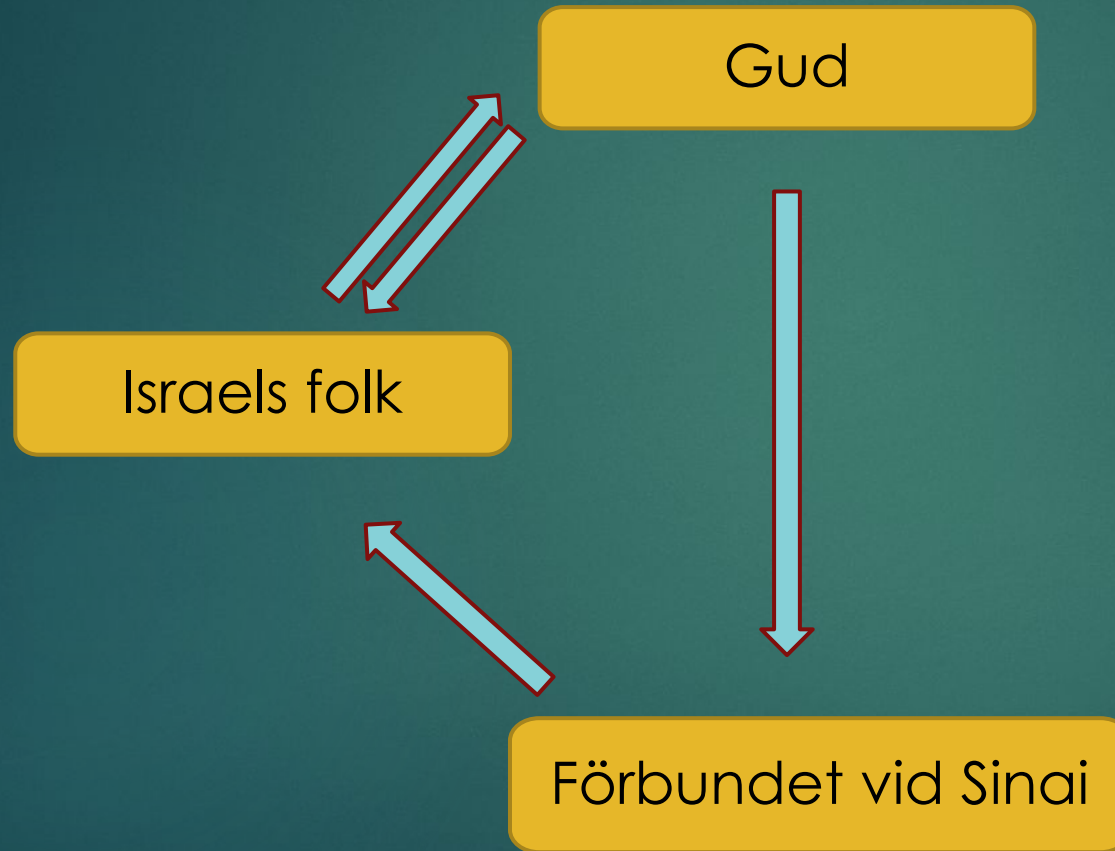
Apg 13:16

Detta folks Gud, Israels Gud, utvalde våra fäder. Han gjorde sitt folk stort när de bodde som främlingar i Egypten. Med upplyft arm förde han dem ut därifrån

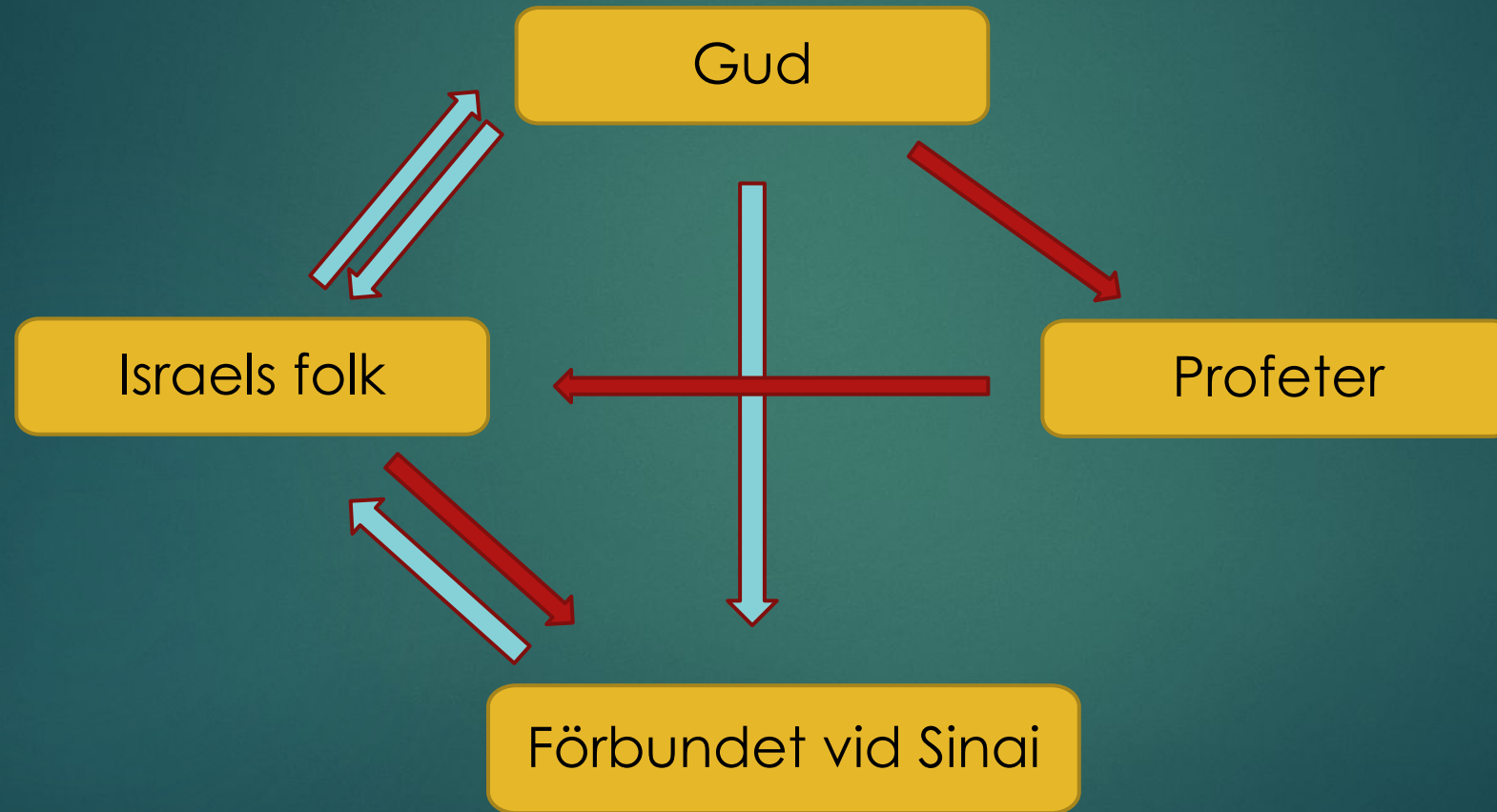
Förbundet mellan Gud och Israels folk

- Gavs till israeliterna i öknen efter uttåget från Egypten före intåget i Kanaan
- Guds löften till israeliterna, välsignelser
- Folkets ansvar, att göra Guds vilja
- Konsekvensen om folket inte följde Guds vilja

I förbundet med Gud talade Gud om hur israeliterna skulle leva i relation till Gud och andra

Profeternas uppgift –
Att tala ut Guds vilja –föra Israels folk tillbaka till
förbundet med Gud och förklara Guds handlande

Genom GT och NT refereras till Guds förbund med Israel

Nehemja 9:13

På Sinai berg steg du ner och talade till dem från himlen, du gav dem rättfärdiga föreskrifter och sanna lagar, goda stadgar och bud.

Genom GT och NT refereras till Guds förbund med Israel

Nehemja 9:13

På Sinai berg steg du ner och talade till dem från himlen, du gav dem rättfärdiga föreskrifter och sanna lagar, goda stadgar och bud.

Ps 25:10

Alla Herrens vägar
är nåd och sanning
för dem som håller hans förbund
och vittnesbörd.

Genom GT och NT refereras till Guds förbund med Israel

Nehemja 9:13

På Sinai berg steg du ner och talade till dem från himlen, du gav dem rättfärdiga föreskrifter och sanna lagar, goda stadgar och bud.

Ps 25:10

Alla Herrens vägar
är nåd och sanning
för dem som håller hans förbund
och vittnesbörd.

Hesekiel 20:10

Jag förde dem ut ur Egypten och
lät dem komma in i öknen. Jag
gav dem mina stadgar och
kungjorde för dem mina
föreskrifter.

Genom GT och NT refereras till Guds förbund med Israel

Nehemja 9:13

På Sinai berg steg du ner och talade till dem från himlen, du gav dem rättfärdiga föreskrifter och sanna lagar, goda stadgar och bud.

Ps 25:10

Alla Herrens vägar
är nåd och sanning
för dem som håller hans förbund
och vittnesbörd.

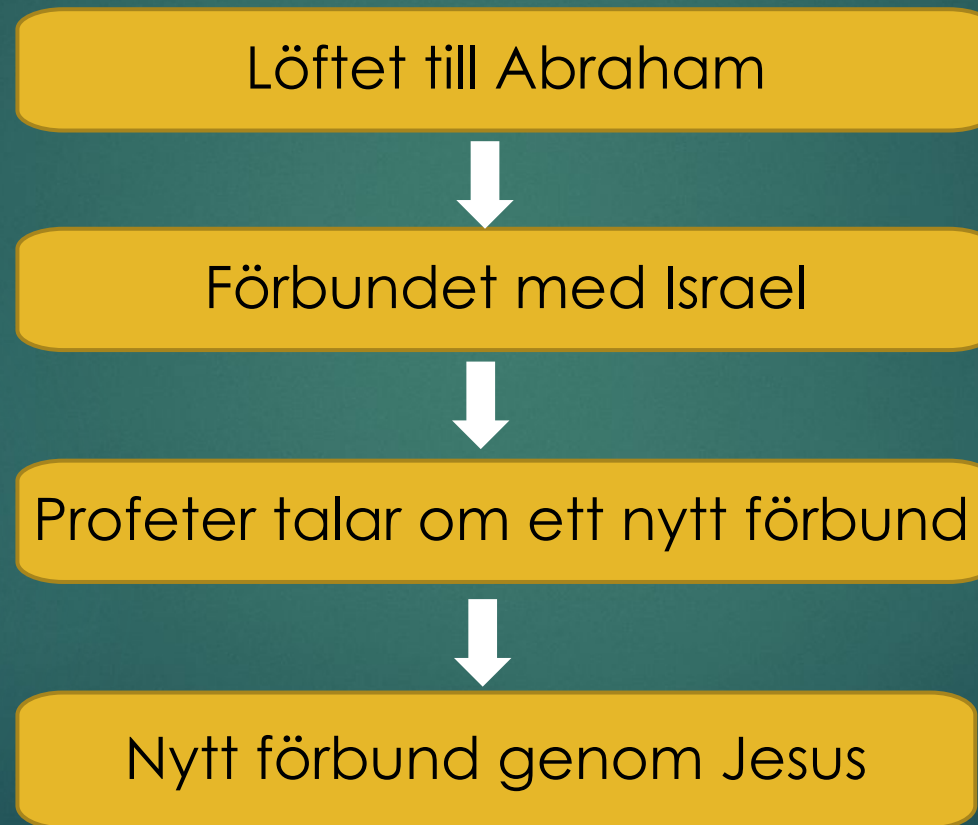
Hesekiel 20:10

Jag förde dem ut ur Egypten och
lät dem komma in i öknen. Jag
gav dem mina stadgar och
kungjorde för dem mina
föreskrifter.

Joh 1:17

Lagen gavs genom Mose, nåden
och sanningen kom genom Jesus
Kristus.

Exodus - en del av vår frälsningshistoria

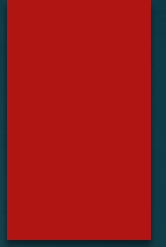
Om berättelsen om Exodus är uppdiktad på 500-talet

- ▶ Israel är inte utvalt av Gud
- ▶ Guds förbund med Israel är påhittat
- ▶ Lagen kommer inte från Gud
- ▶ Guds löften till Israel är falska
- ▶ Profeterna för tillbaka folket till ett förbund som inte finns
- ▶ Guds frälsningsplan för mänskligheten är falsk
- ▶ Både GT och NT är grundade i en påhittad historia om Exodus och förbundet till Israel
- ▶ Bibeln är inte sann

Exodus handlar inte bara om tiden
då det skedde –

Det som hände då är av vikt för
oss,
vår tro på Bibeln som Guds ord
och Guds frälsningsplan för oss

Filmvisning Exodus

Egyptiska tidsperioder

Dynasti		År f.Kr	Farao	Rohl	Andra
Mellersta riket					
11:e dynastin	XI	2061–1991			
12:e dynastin	XII	1991–1803	Amenemhat III	Josef	
13:e dynastin	XIII	1803–1649	Dedumose	Mose	
14:e dynastin	XIV	1705–1690			
Andra mellantiden			Hyksos-perioden	Efter Mose	
15:e dynastin	XV	1674–1535			Josef
16:e dynastin	XVI	1660–1600			
Abydos dynasti		1650–1600			
17:e dynastin	XVII	1580–1549			
Nya riket					
18:e dynastin	XVIII	1549–1292	Ahmose I		Mose
19:e dynastin	XIX	1292–1189	Ramessess II		Mose
20:e dynastin	XX	1189–1077			
Tredje mellantiden		1069-653			

Några punkter från filmen - Egypten

- Många bevis för semiter i Nildeltat, t.ex. gravar, åsnor och semitisk keramik
- Avaris (NO Nildeltat/Gosen)
 - Semitisk population
 - Palats med 12 gravar. 1 större med en semitisk staty. Inga ben.
 - Väststånd följt av kort livstid, ökad barnadödlighet, överskott av vuxna kvinnor.
 - Semiter lämnar plötsligt staden - före Ramesses II
- Josefs kanal minskar Nilens översvämning
- Vid Senuseret III/Amenemhat III regering tar farao över alla tillgångar
- Många slavar med semitiska/israeliska namn under Mellersta riket
- Ipuwer Papyrus om plågor i Egypten, Nilen, boskap, hagel under mellersta riket.
- Egyptisk kollaps då Hyksos tar över

Några punkter från filmen - Jeriko

- Jeriko.
Inre muren kollapsad
Staden därefter förstörd av eld
Rikligt med säd i staden visar på en kort belägring
Förstördes 1500-1450 f.Kr., därefter flera hundra år innan staden byggdes upp igen.
- Flera städer som israeliterna skall ha intagit var övergivna efter 1500/1400-talet
- 200 år förskjutning av mellanperioder i Egypten